

Verslag BGT Werksessie – Thema Water

vergaderdatum

15 juni 2017

aanwezig

Stefan van Gerwen | Provincie Noord-Brabant
Roelof van der Wal | RVO EZ
Rob van der Schoot | Rijkswaterstaat
Wolfram Schmidt | Waterschap Drents Overijsselse Delta
Yvonne Menten | Waterschap De Dommel
Nico Immink | Waterschap Rijn en IJssel
Sicco van Mullem | Waterschap Scheldestromen
Kier van Gijssel | Waterschap Hollands Noorderkwartier
Stefan Wilmink | Waterschap Vallei en Veluwe
Bertjan Kaan | Informatiehuis Water
Arjan Offerhaus | Waterschap Hollandse Delta
Jos Burgers | gemeente Den Haag
Bianca Minnaard | IenM
Silvy Horbach | SVB-BGT
Hans van Eekelen | Geonovum
Arnoud de Boer | Geonovum

Notulist

Joyce Versteeg

afwezig**Blad**

1 van 6

kopie aan

aan- en afwezigen

1. Opening en voorstelronde

Arnoud opent om 13.00 uur de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ter kennismaking vindt een korte voorstelronde plaats.

2. Achtergrond, scope en doel

Arnoud geeft aan dat de bronhouders inmiddels voor de eerste keer de BGT hebben aangemaakt. Hiermee is veel ervaring opgedaan. Gebruikers sluiten op dit moment aan, denk aan bor, wegbeheer en water, dat geeft input wat er met die standaard extra zou moeten, beter aansluiten, enerzijds qua gebruik en ook hoe je als bronhouder makkelijker kan maken. Er is een uitvraag gedaan namens zowel Geonovum als het SVB-BGT om de ervaringen te delen en aan te geven waar de aansluiting niet goed past. Dit heeft geleid tot 150 openstaande meldingen bij Geonovum inzake de bestaande IMGeo standaarden en 200 meldingen bij het SVB-BGT inzake uniformiteitsissues (kan zijn in de opbouw, interpretatieverschillen in de afbakening). De tot en met 14 april jl. binnen gekomen meldingen vormen de scope waarbinnen nu wordt gewerkt. Arnoud benadrukt dat de ontwikkeling van de nieuwe versie van IMGeo niet alleen signaal gedreven is, maar ook als gevolg van ontwikkelingen in de wereld. Zo sluiten andere sectoren aan, denk aan IMBOR, IMWA en IMWV. Om aansluiting goed en consistent te laten zijn, wijzigingen plaatsvinden. Het ideaalbeeld is verder dat een BRT kan worden afgeleid vanuit de BGT, dit betekent dat op dat vlak nog afstemming moet plaatsvinden. In de planning voor de realisatie van deze nieuwe versie van IMGeo wordt een aantal fases onderscheiden. De planning hiervoor is als volgt:



Ter toelichting op het bovenstaande schema, meldt Arnoud dat in de periode tot aan de zomer wordt gewerkt aan de inhoudsfase met het organiseren van 7 werksessies, waarvan dit de 5^{de} is. Na de zomer wordt e.e.a. meer concreet uitgewerkt in een wijzigingsvoorstel en vindt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2017 toetsing en prioritering plaats. De huidige planning gaat verder uit van een openbare consultatie in het 1^{ste} kwartaal van 2018. Daarna wijzigingsvoorstel dan ontwerp in, standaarden aangepast, dan implementatie bij bronhouders en gebruikers, hier een aantal data onder, heel ruim. Openbare consultatie eind eerste kwartaal 2018.

Arnoud licht toe dat op basis van alle binnen gekomen meldingen een clustering is gemaakt tot een aantal thema's dat nu in de werksessies aan bod komt. In iedere werksessie wordt een aantal van de binnen gekomen meldingen behandeld en verkend. De meldingen die tijdens de werksessie aan bod komen, zijn de meest voorkomende meldingen op het gebied van water.

Wolfram richt zich op de planning en geeft aan dat aan het einde van de zomer stukken worden gepubliceerd. Hij heeft de afspraak gemaakt dat hij deze stukken binnen zijn regio zal delen. Arnoud geeft aan dat Geonovum ervoor kiest om te werken met het open platform Github. Dit wordt de werkomgeving. Hier kan ook naar worden verwezen voor de stukken.

3. Bespreken issues

Alvorens over te gaan op de discussie over de issues wijst Wolfram op het document dat is opgesteld door Arjan Offerhaus en dat afgelopen dinsdag met de Waterschappen is besproken. Arjan zal zich zo ook bij de vergadering voegen.

De discussie over de issues verloopt als volgt:

- Definities en afbakening van ondersteunende waterdelen

Silvy geeft een toelichting op een van de meldingen. Zij stelt dat het bij de afbakening van een ondersteunend waterdeel niet mogelijk is om fysiek voorkomen op te nemen. In de praktijk wordt er in dat geval voor gekozen om op een andere manier af te bakenen door te kiezen voor onbegroeid terreindeel. Dit is niet correct. Vraag aan de aanwezigen is wat hier mogelijk zou moeten zijn. Yvonne geeft aan dat de waterschappen wel de voorkeur geven aan ondersteunende waterdelen, maar het moet wel mogelijk zijn om hier fysiek voorkomen in op te nemen. Vervolgens kan het type verharding of de mate van onderhoud worden opgenomen in de eigen beheersystemen.

Hans refereert aan de door Bart Offerhaus opgestelde notitie en stelt dat hier veel is gewerkt met stroomdiagrammen. Een dergelijke aanpak zou ook kunnen worden gekozen in bovenstaande situatie, denk aan de vraag: "is er een oever aanwezig?". Kijkend naar de notitie informeert Hans naar de waarden die hier in rood en zwart in zijn opgenomen. Wolfram meldt dat de bovenste waarden de GBKN waarden zijn en de onderste de waarden van het nieuwe voorstel. Op basis van deze toelichting concludeert Hans dat het voorstel daarmee is om taluds van 30 cm of breder te karteren. Yvonne bevestigt dat dit het geval is en schetst de achterliggende problematiek. Nu wordt veel gewerkt met de insteek als juridische grens. Dit wordt ook op deze manier ingetekend in de BGT. Echter, dit leidt in de BGT niet tot een doorgetrokken geheel, waardoor het beeld lastig te bepalen is. Dat is de reden om het karteren van taluds te bepalen vanaf 30 cm zodat de insteken, zoals gemeten door het Waterschap, in beeld worden gebracht. Hoewel deze aanpak voor het Waterschap belangrijk is, is de vraag of dit verplicht moet worden. Hans benadrukt dat de BGT verplicht is en stelt dan ook dat dit veel impact heeft bij waterbeherende bronhouders. Sicco geeft aan dat het Waterschap Scheldestromen zo'n 12000 kilometer



waterlopen heeft en dit dus veel werk is. Wolfram benadrukt dat voor met name de Legger Wateren dit van belang is. Deze moeten een bepaalde hoeveelheid water bevatten. Hij merkt op dat het erg is wanneer de kaart een veel grotere wateroppervlakte laat zien dan in werkelijkheid aanwezig is. Wolfram benadrukt verder dat het hier gaat om een voorstel dat wordt gedragen door 20 van de 21 waterschappen. Roelof geeft aan dat de ondersteunende waterdelen een positionele nauwkeurigheid kennen van 60 cm. Daar het voorstel nu is om voor de taluds uit te gaan van 30 cm is de vraag of de positionele nauwkeurigheid hiermee ook wijzigt. Wolfram geeft aan dat dit niet het geval is. Yvonne merkt op dat de 30 cm een minimale eis is, omdat de informatie anders niet te gebruiken is in vervolgprocessen. In dat kader wijst zij ook naar toekomstige ontwikkelingen op het gebied van het DSO en de Omgevingswet. Wolfram merkt vervolgens op dat bewust is uitgegaan van de bronhouder water, juist omdat het Waterschap bronhouder is van al het legger plichtige water en daarmee het water dat substantieel bijdraagt tot het watersysteem.

Terugkomend op de vraag ten aanzien van de afbakening van een ondersteunend waterdeel is de oproep om het fysiek voorkomen op te nemen. De aanname is dat deze gegevens bij alle bronhouders bekend zijn. Voor gemeenten wordt dit nog nagevraagd. Stefan merkt op dat de provincie Noord-Brabant geen waterlijnen, maar de bodem inwint. Daar de bodem buiten niet zichtbaar is en daarmee geen topografie vormt, wordt opgemerkt dat het hier gaat om beheerinformatie.

Conclusie:

Arnoud concludeert de discussie als volgt:

Er ligt een concreet voorstel van de waterschappen dat aangeeft waar de objectafbakening van het ondersteunende waterdeel moet voldoen. Dit voorstel wordt door 21 van de 22 waterschappen gesteund. Dit wordt als input meegenomen.

- Droge sloot/greppel

Arjan licht toe dat op dit moment een greppel/droge sloot van insteek tot insteek word benoemd als waterdeel, maar in principe is het een bodem met insteek met taluds. Richting het oosten van het land is sprake van veel droge watergangen die enige tijd van het jaar wel dienst doen als waterberging. Het verzoek is dan ook om fysiek voorkomen toe te voegen, waarbij men kan kiezen tussen permanent watervoerend of niet permanent watervoerend. Arnoud informeert of dit iets is dat het waterschap voor zijn eigen beheer wil weten of dat dit informatie is die breder van belang is. Als voorbeeld wordt aangegeven dat als de brandweer een brand moet blussen en op de kaart een sloot ziet en vervolgens op de plek komt en ziet dat deze droog staat. Dit is niet praktisch. Hans meldt dat dit op dit moment al kan worden opgelost door te kiezen voor "Waterloop" met het attribuut "bevat niet permanent water". Wolfram geeft aan dat het attribuut bij "Waterdeel" moet komen. Dit heeft ook te maken met de mate van opdeling. Het gaat hier dus om een verduidelijking op de wijze waarop een greppel/droge sloot afgebakend moet worden. Stefan merkt op dat het ook te maken heeft met de definitie. De definitie van ondersteunend waterdeel matcht niet goed, omdat deze verwacht dat het ondersteunende waterdeel geheel of gedeeltelijk is bedekt met water terwijl het hier gaat om iets dat droog staat. Wolfram geeft nog eens aan dat het voorstel is om aan waterdeel het attribuut permanent watervoerend of niet permanent watervoerend toe te voegen. Roelof informeert hoe andere bronhouders dan het waterschap hier achter moeten komen. Het is in die zin geen topografie, maar beheerinformatie. Alleen waterschappen beschikken over de betreffende informatie en daarmee gaat het hier om sectorinformatie die dus niet thuishoort in de BGT.

Conclusie:

Afgesproken wordt dat de werkgroep die de notitie namens de waterschappen heeft gemaakt komt met een tekstvoorstel richting Geonovum voor de definitie of de wijze van afbakening van de droge sloot/greppel.

Naar aanleiding van deze discussie wijst Roelof op de hoeveelheid afwateringgleuven dat gekarteerd wordt. Hij zou graag zien dat er een minimale breedte komt voor het opnemen van deze categorie, omdat nu een willekeur ontstaat van datgene wat een greppel is. De aanwezigen zijn het met elkaar eens dat er geen behoefte aan is om een drainage sloot op te nemen. De vraag is echter of het opnemen van een minimale breedte de oplossing is. Het idee is dat het verduidelijken van de definitie en afbeelding in de gegevenscatalogus en in de beslisboom op dit punt kan helpen.

- Natuurvriendelijke oever

Kier schetst de problematiek rondom de afbakening in relatie tot natuurvriendelijke oevers. Door de discussie die eerder vandaag heeft plaatsgevonden rondom het talud kan dit worden afgebakend als terreindeel en niet



meer als ondersteunend waterdeel. Hiermee wordt dit punt opgelost. Dit neemt niet weg dat er een toelichting moet worden opgenomen. Er kan nog wel discussie ontstaan wanneer het gaat om een gebied dat onder water kan komen te staan. Er wordt gesproken over de mogelijkheid om dit af te bakenen als begroeid terreindeel met als bronhouder het Waterschap. Echter, het is wel onderdeel van je watersysteem. Bart geeft aan dat het hier gaat om overloopgebieden en in het kader van de Omgevingswet moet je duidelijk weten om welk type gebied het gaat. Hans merkt op dat het op dit moment al mogelijk is om bij functioneel gebied waterbergingsgebied op te nemen. Bart tekent een voorbeeld met een insteek met een talud en een afloop die steiler is dan 1 op 4. Wanneer het minder stijl is dan 1 op 4 kan worden gekozen voor begroeid of onbegroeid terreindeel. Dit vraagt wel om een verhelderende tekst in de toelichting. Roelof informeert of de waterschappen uniform zijn in de vraag wanneer een gebied tot een waterbergingsgebied behoort. In het zuiden zijn namelijk retentiegebieden ingericht en door het waterschap benoemt als waterdelen. Het waterschap geeft aan dat is gehandeld volgens het model, maar EZ zou graag zien dat dit een begroeid terreindeel of ondersteunend waterdeel wordt, zodat zij het kunnen gebruiken. Het verzoek is dan ook om dit mee te nemen bij deze discussie. Het idee is dat het waterbergingsgebied BGT zou moeten worden.

Conclusie:

De meest actuele versie van de notitie van de waterschappen, inclusief de indeling van de functionele gebieden, wordt na 3 juli a.s. gestuurd naar Arnoud. In de notitie wordt gearceerd wat van toepassing is voor IMGeo. Het idee voor nu is dat het waterbergingsgebied in de BGT zou moeten komen.

- Afbakenen van kunstwerken, zoals gemalen, duikers en stuwen

Stuwen

Silvy geeft aan dat stuwen op verschillende manieren worden afgebakend. Aan de hand laat zij een voorbeeld zien van een stuw die in de richting van de waterloop op de duiker is opgenomen. Dit is niet correct. Het punt is dat een stuw verplichte BGT inhoud is en de duiker plusinhoud. De vraag is ook op welke manier een duiker gekarteerd zou moeten worden op het moment dat het BGT inhoud zou worden. Bart merkt op dat één deel van de duiker interessant is voor de BGT. Hij doelt op het begin van de duiker, bij een keermuur. Een keermuur kan men niet kwijt als kunstwerkdeel duiker. De wens is om dit deel te karteren als kunstwerkdeel duiker en de duiker niet helemaal te karteren, omdat dan sprake is van verschillende niveaus. Hij doelt op topografische elementen die te zijn en dus opgenomen moeten worden. Echter, dit kan niet als terreindeel worden opgenomen, omdat het kleiner is dan 5 meter. Voorstel van het waterschap is dan ook om het kunstwerkdeel duiker op te kunnen nemen. Ter verduidelijking, het gaat om de D04 lijnen in de GBKN die nu als keermuur zijn opgenomen en als scheiding zijn opgenomen, maar dat is niet correct. Hans denkt aan de introductie van duikerdelen als multivlak. De duiker zal naar verwachting plusinhoud blijven, maar qua afbakening dienen de regels en tekst bij de stuw verduidelijkt te worden in de gegevenscatalogus.

Conclusie:

Vanuit de werkgroep van de waterschappen komt een voorstel voor het toevoegen van het kunstwerkdeel duiker en kijkt daarbij hoe dit het best in het huidige model past.

Yvonne geeft aan dat veel stuwen ook een brug hebben om de stuw te onderhouden. Zij vindt het gebruik van de definitie "brug" eng in combinatie met een "stuw". Er volgt discussie over de vraag of in de BGT onderscheid gemaakt moet worden tussen iets wat al dan niet toegankelijk is voor het publiek. Afgesproken wordt om hiervoor gebruik te blijven maken van het overbruggingsdeel.

Waco's

Waco is een merknaam voor brugduikers. Officieel is dit een duiker, maar voor een leek lijkt dit op een brug. Er wordt aangegeven dat de bronhouder bepaalt wat het is en daarmee is het een duiker. Er volgt discussie over de definitie van een brug en geconstateerd dat de keuze van een bronhouder niet leidt tot uniformiteit op dit punt. Afgesproken wordt om te komen met meer verduidelijkende teksten in de gegevenscatalogus.

Gemalen

Er wordt gesproken over het onderscheid tussen een stuw en een gemaal. Bij een stuw is geen sprake van iets mechanisch in de waterstuwing en bij een gemaal hoort altijd een pomp. Bart geeft aan dat de werkgroep wel



ideeën heeft over de afbakening van de stuw en het bepalen wat wordt gekarteerd als kunstwerk, als scheiding en als terreindeel. Afsproken wordt dat dit wordt ingebracht bij Geonovum.

Hans informeert of de introductie van gemaaldelen multivlak een oplossing kan bieden voor de huidige problematiek bij gemalen. Bart geeft aan dat hij alles wat buiten ligt, met uitzondering van het pand, zou beschrijven als onderdeel van het gemaal. Zoveel meer gegevens zitten in het beheersysteem, als deze gelinkt kunnen worden, hoeft er niets meer bij. Het gaat vooral om scheidingen en de hoe een object wordt genoemd. Met de introductie van een multivlak gaat dat goed. Concluderend, is dus functioneel gebied of multi geometrie een oplossing.

- Extra classificaties

Bassaltblokken en riet op de wal en in het water

Afsproken wordt om de bassaltblokken toe te voegen als fysiek voorkomen. Voor de rietkragen geldt dat er binnen de waterschapsbelastingregeling drie verschillende rietpercelen zijn. Echter, deze zijn niet topografisch niet te onderscheiden. Deze blijven dus op de huidige manier gehandhaafd. Jos geeft aan dat zijn beheerafdeling graag ziet dat een fysiek voorkomen met verhardingssoort wordt geïntroduceerd voor een ondersteunend waterdeel op de wal. De groenafdeling heeft behoefte aan opdeling van het water om het riet te onderhouden. Dit is beheerinformatie. De oplossing hiervoor is om de waterdelen op te delen.

Keringen

Het probleem bij keringen is dat het door verschillende bronhouders op verschillende manieren wordt geïnterpreteerd. De waterschappen zouden graag zien dat de onderliggende gebieden ook afgebakend worden. Hans geeft aan dat dit niet kan. Yvonne geeft aan dat zij een dijk beter in de BGT terug zou willen zien dan nu het geval is. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door functioneel gebied kering. Hans merkt op dat hier niet door alle bronhouders invulling aan gegeven kan worden. EZ is bronhouder van de waterkering. Echter, het waterschap is de beheerder en EZ is niet in staat om dit goed te karteren. Roelof geeft dan ook aan dat EZ niet langer bronhouder van de waterkeringen wil zijn. Hans geeft aan dat het lastig is om aanpassingen in de BGT door te voeren. Dit is een organisatorische kwestie waarvoor wordt afgesproken dat het bij het SVB-BGT wordt neergelegd. Wolfram merkt tot slot op dat het Waterschap voor haar eigen beheerinformatie een nieuwe DAMO heeft ingevoerd waar alle benodigde informatie in staat. Hij denkt dat over een aantal jaar het grootste deel van de waterkeringen het waterschap als bronhouder zal hebben.

Hiermee zijn de extra classificaties besproken. Voor de volledigheid wordt de lijst met meldingen vanuit Geonovum bekeken. Daar waar hier nog iets aanvullends is besproken/afgesproken, is dit in het verslag opgenomen.

- Waterinrichtingselementen: De provincie Friesland wil meer waterinrichtingselementen zien, zoals een ketting, afsluitboeien, perkoenpalenrij etc. Dit betreft IMGeo en is geen probleem.
- Attribuut beheerder behouden bij objecten: niet doen.
- Damwand vlakgeometrie toestaan: dat is vandaag al besproken en akkoord.
- Toevoegen classificatie dam: Dit is geen topografisch object, oplossen als begroeid terreindeel, niet agrarisch, overig grasland.
- Wens om multi-vlakgeometrie toe te voegen bij waterdeel en ondersteunend waterdeel: In reactie op deze melding wordt als voorbeeld gewezen op het Merwedekanaal en aangegeven dat dit misschien wel uit 450 objecten bestaat. Hier wordt niet één multivlak van gemaakt, dat is iets voor de bronhouder om in eigen beheer te doen.
- Opnemen van de naam van de watergang in de BGT: de BGT wordt gevoed met de openbare ruimte labels uit de BAG. Hier staat wel straatnamen in, maar geen rivieren of snelwegen. Hoewel niet alle waterlopen een naam hebben, zijn bij het Waterschap wel veel namen bekend. Afsproken wordt om dit onderwerp te adresseren bij het overleg inzake de afstemming van de verschillende basisregistraties.
- Specificeren remmingswerk en geleidewerk: Hans geeft aan dat hij dit wel wil doen en informeert of hij hiervoor vanuit de werkgroep input kan krijgen. Dit wordt verzorgd.

Hiermee zijn de meldingen uit de Excel sheet besproken en informeert Arnoud bij de aanwezigen of er nog andere zaken benoemd moeten worden.



Nico vraagt aandacht voor de objecten in het buitenland. In grensgebieden is sprake van grenswatercontracten voor bijvoorbeeld de legger watergangen in Duitsland. Voor het Nederlands deel werkt het prima, maar voor het deel dat in het buitenland wordt beheerd niet. Sicco geeft aan dat hetzelfde voor Zeeland geldt met België. Dezelfde problematiek wordt herkend voor industrieterreinen in grensgebieden. Afgesproken wordt om dit onderwerp mee terug te nemen en mogelijk te bespreken in de stuurgroep IMGeo.

Kier geeft aan dat vandaag vooral is gesproken over afbakening. Hij informeert of nog steeds geldt dat een vlak niet meer dan 5000 plaatsbepalingspunten mag hebben. Arnoud geeft aan dat de huidige versie nog altijd beperkt is tot 5000 plaatsbepalingspunten. Deze eis is gesteld door de controleservice van de landelijke voorziening, de standaard zegt hier niets over. Het advies is dan ook om een wijzigingsverzoek in te dienen bij het KCC van het Kadaster.

Bertjan informeert in zijn algemeenheid in hoeverre de begrippen op elkaar zijn afgestemd. Arnoud geeft aan dat er ook aanscherping van de definities plaatsvindt. De afstemming daarover heeft de aandacht. Bertjan wijst op de kick-off die hij vanochtend heeft bijgewoond van het UIVO (uitwerking informatievoorziening omgevingswet). Hier kwam ook de catalogus Omgevingswet aan bod. Deze is opgebouwd uit verschillende domeinen. Bertjan geeft aan dat IMGeo hier niet bij genoemd werd. Op dit moment wordt op verschillend niveau en door verschillende mensen nagedacht over dit onderwerp en de zorg bij Bertjan is hoe dit op elkaar aansluit. Hans geeft aan dat IMGeo veel overneemt uit de Aquo-standaard. Verder heeft Kier meegewerkt aan het document IMWA 2.0. Dit is stil gelegd en nog niet af. Afgesproken wordt dat afstemming plaatsvindt met Kier.

4. Vervolg en afspraken

Arnoud dankt iedereen voor de bijdrage. Er is gesproken over verschillende onderwerpen met verschillende oplossingsrichtingen. Dit leidt in een aantal gevallen tot zoekwerk. Hiervoor doet Geonovum graag een beroep op het werkveld. De oproep is dan ook of de aanwezigen mogelijk input hebben om zaken te verduidelijken. Wanneer dit het geval is, is de vraag om deze informatie te sturen naar imggeo@geonovum.nl. Vanuit de werkgroep wordt, zoals gemeld in het verslag, een aantal zaken aangeleverd. Daarna gaat Geonovum hiermee aan de slag en brengt het resultaat terug in deze groep die daarmee een reviewende rol heeft. Zoals aan het begin van de vergadering aangegeven, wordt gewerkt met het platform Github. De werkinstructie voor het werken met dit platform volgt later.

Kier merkt op dat vandaag alleen maar is gesproken over de meldingen die verband houden met water. ER zijn echter ook zaken die hiermee samenhangen. Arnoud geeft aan dat alle meldingen op Github komen. Zo is het mogelijk om na te lezen wat er allemaal staat. Terugkijkend op de eerste vijf werksessies constateert Arnoud dat het vooral gaat om de topografie en het onderscheid tussen fysiek voorkomen en functie en de opbouw vanuit IMBOR.

5. Sluiting

De bijeenkomst wordt om 15.40 uur afgesloten.